Indonesische Documentatie Dienst

VAN

A. N. P.-ANETA

's-GRAVENHAGE

's-Gravenhage, 17 Januari 1954

Serie X No. 2 Pag. 24

INHOUDSOPGAVE:

Nieuwjaarsrede van minister Tobing	Pag.	25
Persoverzicht Noord-Sumatra	"	25 - 26
Protocol inzake de opheffing van de Unie in het parlement	"	27 - 31
Financieel-economisch weekoverzicht	"	32
Binnenlands weekoverzicht	"	33 - 34
De veiligheid in 1954	"	34 - 35

Nieuwjaarsrede minister Tobing.

DJAKARTA, 31 December (PIA) - De minister van voorlichting, dr. F.L. Tobing, sprak ter gelegenheid van het intreden van het nieuwe jaar voor de RRI een rede uit, waarin hij o.m. sprak van de "stormwinden en hoge golven", die het kabinet Ali Sastroamidjojo in zijn vaart in het jaar 1954 heeft moeten doorstaan, en die zowel uit het buiten- en het binnenland, als uit zijn eigen gelederen stamden.

Terwijl men in het buitenland de geruchten verspreidt als zoude Indonesie onder communistische invloed staan, bestaat er in het binnenland de tendens om deze te versterken, hetgeen zeer te verwonderen valt.

De binnenlandse golven waren de door de oppositie bij het parlement ingediende moties, en de grootste daarvan was wel de door mr. Jusuf Wibisono medio December ingediende motie van wantrouwen in het beleid van het kabinet Ali-Arifin. Al deze beproevingen en de versplintering in de eigen gelederen als gevolg van de verbrokkeling in de PIR, heeft het kabinet met goed gevolg te boven weten te komen.

Dat er sedert de onafhankelijkheid vele zeer belangrijke en urgente plannen nog steeds op verwezenlijking wachten, zal niemand tegenspreken, evenmin dat al onze gezamenlijke krachten nodig zijn om die verwezenlijking tot stand te kunnen brengen. En toch zien wij, dat er geen hechte eenheid en broederlijke samenwerking bestaan. Wat wij zien zijn slechts geschillen, tegenstellingen, en gescherm met woorden als "à priori" en dergelijke, als zou er geen enkel punt van overeenkomst meer bestaan. Dit vervult ons met verwondering, doch het is ook zeer nadelig voor ons land.

Zeer juist is de waarschuwing, welke ons staatshoofd ons geeft en de weg, die hij ons aanwijst om hieruit te geraken, het houden van een All Indonesia Congress.Laten wij hopen, dat in het jaar 1955deze oproep van het staatshoofd verwezenlijkt wordt.

In het aflopende jaar heeft de regering haar aandacht voornamelijk geschonken aan de financieel-economische problemen. Zij begon met een zeer klein saldo. Tegen verminderde inkomsten als gevolg van de constellatie van de wereldmarkt staat dat de regering nog steeds veel moet uitgeven voor het herstel van de veiligheid en betaling van de in de afgelopen jaren gedane aankopen in het buitenland. Bezuiniging en scherpe controle moeten worden doorgevoerd naast het zoeken naar nieuwe bronnen, door o.m. handelsbetrekkingen aan te knopen met landen, waarmee wij voordien geen handelsbetrekkingen hadden. Wat de voedselvoorziening betreft, dienen wij ernaar te streven self-supporting te worden, hetgeen ons reeds is gelukt met de rijstvoorziening.

Banden, die ons belemmeren in onze economische activiteiten, hebben wij geprobeerd te verbreken, o.m. door de opheffing van de Nederlands-Indonesische Unie en door het scheppen van de mogelijkheid voor de geleidelijke overname van de dominerende positie van buitenlandse bedrijven in ons economisch bestel door nationale ondernemers. Dit brengt echter ook grote verantwoordelijkheid voor hen met zich mee.

Vervolgens wijdde minister Tobing uit over de conferentie van de premiers van de vijf Colombo-landen, die ontegenzeggelijk Indonesie's prestige in de ogen van de wereld aanzienlijk heeft doen stijgen, hetgeen Indonesie zeker ten goede zal komen, zowel in het binnen- als in het buitenland.

Om kort te gaan, aldus minister Tobing tot slot, wij zijn, terugziende op wat er in het aflopende jaar tot stand is gebracht. nog niet tevreden. Wij worden ons er daarbij tevens van bewust, dat wij nog harder moeten werken, meer moeten durven opofferen, indien wij onze idealen verwezenlijkt willen zien. Een andere weg is er niet. Laten wij hopen, dat ons in dit nieuwe jaar de nodige kracht hiertoe wordt gegeven.-

Persoverzicht Noord-Sumatra.

MEDAN, 31 December (PIA) - Het in Surabaja gehouden congres van de Masjumi heeft de aandacht getrokken van enkele in Medan verschijnende bladen.

Mimbar Umum.

Mimbar Umum legt er de nadruk op, dat president Soekarno door dit congres te bezoeken, de schijn alsof hij voor de PNI gekozen had, teniet heeft willen doen. Het blad acht dit echter niet voldoende om de uitingen van partijdigheid van de president in het verleden op te heffen. Indien de president dit zou willen doen, dan is er maar één oplossing: de oppositie op te nemen in de regering.

Lembaga

Dat het bestuur van de Masjumi herkozen is, acht Lembaga een bewijs van de eensgezindheid in deze partij. Het blad memoreert voorts de uitspraken van Moh, Natsir, dat de oppositie reeds belangrijke winsten heeft geboekt. Het blad zegt echter, dat de Masjumi nog een taak over heeft en wenst haar daarbij succes.

Lembaga meldt voorts, dat Aidit, de secretaris-generaal van de PKI, toen hij in Medan aankwam een eresaluut heeft gebracht aan de bij de Tandjong Morawa-affaire betrokkenen. Het blad herinnert er aan, dat het hier Chinezen betrof, die clandestien Indonesie waren binnen gekomen en die zonder toestemming gronden van de regering hadden bezet. Een deel van de betrokkenen is inmiddels uit Indonesie uitgewezen. De bevolking van Tandjong Morawa is echter dankbaar, dat de regering deze communistische Chinezen heeft verwijderd, want op de grond die zij bezet hielden, is thans een proefstation verrezen, dat de bevolking ten goede komt. In dit verband brengt Lembaga de woorden van de Engelse ex-communist Douglas Hyde, die redacteur van de Daily Worker is geweest, in herinnering, dat het de taak van elke communist is, om altijd alle feiten te verdraaien. De uitspraak van Aidit, dat de communisten ook met de Masjumi willen samenwerken, acht het blad dan ook niet erg serieus te noemen.

Warta Berita.

Warta Berita wijst er op, dat bij de bestuursverkiezing in de Masjumi dr. Sukiman, die door de PNI aanvaardbaar wordt geacht, vice-voorzitter is geworden, terwijl bij de verkiezingen van het bestuur van de PNI, mr. Wilopo, die door de Masjumi aanvaardbaar wordt geacht, eveneens vice-voorzitter werd. Dat betekent dus, dat de leiding van de twee partijen blijft berusten bij resp. Sidik Djojosukarto en bij Moh. Natsir, zodat er nog niet veel kans is, dat zij tot elkaar zullen komen.

Naar aanleiding van het kwartaalverslag van de Bank Indonesia zegt Warta Berita, dat het enig gunstige dat daaruit blijkt is, dat de gouddekking die in Juni onder de 20% gedaald was, inmiddels weer gestegen is tot 21,4%. Deze verbetering is echter niet verkregen door vermeerdering van de export, maar door vermindering van de import. Als gevolg hiervan is de druk op de bevolking verder toegenomen. Ernstig acht het blad ook de toename van de geldcirculatie. Het geheel blijft een sombere aanblik geven.

Protocol inzake de opheffing van de Unie in het parlement.

DJAKARTA, 5 Januari (PIA) - Uit de rapporten van de zes afdelingen van het parlement inzake het protocol op de opheffing van de Nederlands-Indonesische Unie, die dezer dagen aan de regering ter hand zijn gesteld, blijkt dat de parlementsleden voor wat betreft hun mening t.a.v. het protocol in vier groepen zijn te verdelen: a) zij die het protocol kunnen aanvaarden, b) zij die het afwijzen, c) zij die het met enkele voorwaarden kunnen aanvaarden, en d) zij die met het bepalen van hun mening nog wachten op een nadere regeringstoelichting.

De aannemers.

De leden, die de door de delegatie Sunarjo in de besprekingen in den Haag bereikte resultaten in de vorm van protocolaire overeenkomsten en de daaraan toegevoegde briefwisseling aannemen, zijn van mening, dat wat de delegatie Sunarjo bereikt heeft, waardering verdient, aangezien de opheffing van de Nederlands-Indonesische Unie een nadere stap betekent tot de vervolmaking van de onafhankelijkheid en souvereiniteit van de Indonesische staat. Zij zijn de mening toegedaan, dat reeds sedert haar geboorte de Nederlands-Indonesische Unie door het Indonesische volk gevoeld werd als een binding, die Indonesie's souvereiniteit beknot.

De Unie-banden worden gevoeld als een voortzetting van banden, die het voormalige Nederlands-Indie aan Nederland gekluisterd hielden, zij het dat de banden thans losser zijn. Vooral de positie van de Nederlandse Koningin als Unie-hoofd, wekt in het algemeen bij het volk de indruk, alsof Indonesie nog een deel is van het koninkrijk der Nederlanden.

Uit politiek oogpunt gezien, zijn wij thans gekomen op de plaats, waar wij als een volledig souvereine staat behoren te zijn, aldus deze leden. Met het protocol worden mede opgeheven enkele gedeelten van de RTC-overeenkomsten: a) de overeenkomst aangaande de samenwerking op het terrein van de buitenlandse betrekkingen; b) die aangaande de uitvoering van de artikelen 2 en 21 van het uniestatuut betreffende defensie-aangelegenheden; c) de culturele overeenkomst.

Deze leden zijn van mening, dat ofschoon van de voornaamste gedeelten, die zich concentreren op de financieel-economische betrekkingen, er nog zijn die van kracht blijven, wat de delegatie bereikt heeft de maximum resultaten zijn, die konden worden bereikt, te oordelen naar de tijd en omstandigheden. Wij zijn inderdaad nog niet gekomen tot de laatste taak van algehele annulering van alle artikelen in de financieel-economische overeenkomsten, doch aan de hand van de bereikte overeenkomst inzake het houden van een afzonderlijke bespreking om hierin veranderingen aan te brengen, zijn wij er van overtuigd, dat te zijner tijd overeenkomstig de geldende machtsverhoudingen het een en ander dat nadelig voor ons is, opgeheven zal kunnen worden. Deze leden zijn voorts van mening, dat de artikelen 3 en 4 van het protocol geen toegeving betekenen aan de Nederlandse wens, die aanvankelijk de voorshandse afwikkeling van het "finec"-gedeelte beoogt, aangezien naar de Nederlandse mening de andere gedeelten, welke nog overblijven, afgewikkeld kunnen worden in een afzonderlijke bespreking.

Het uitstel van de bespreking van deze problemen dient slechts om een vacuum te voorkomen, echter zonder dat dit noodzakelijkerwijze inhoudt, dat die gedeelten betrekking hebbend op de financieel-economische overeenkomsten naar de letter in stand worden gehouden, zoals het geval was voor de opheffing van de Unie. Artikel 4 betekent geenszins, dat de rechten/concessie-vergunningen van Nederland, zoals vervat in artikel 1 van de RTC-overeenkomst betreffende de financieel-economische aangelegenheden niet aan wijziging kunnen worden onderworpen, aangezien artikel 2 van dit finec-gedeelte zelf de mogelijkheid opent voor de wijziging van de rechten/concessie-vergunningen van Nederland, "indien de belangen van Indonesie en het Indonesische volk zulks nodig maken".

Escape-clausule.

Over de afdeling B van artikel 18 van de "finec" betreffende de financiele betrekkingen, die volgens het protocol gehandhaafd wordt, wordt verklaard dat wij onze kracht moeten zoeken en leggen in de escape-clausule in lid 5 van dit artikel, waarin bepaald wordt, datde republiek Indonesie haar vrijheid om beperkingen op te leggen aan de Nederlandse geldtransfer naar Nederland niet verliest, indien de republiek Indonesie dit nodig acht in verband met haar deviezenpositie. En daarenboven hangt de realisering van de voordelige elementen van een overeenkomst af van de machtsverhouding tussen beide partijen. Het is onze plicht om daarnaast die elementen, welke nadelig voor ons zijn, "uit te hollen". Het is de regering geboden een concreet ontwerp samen te stellen voor het vormen van een macht, welke ons in de mogelijkheid stelt om overeenkomstig de belangen van land en volk te handelen, zonder het wezen en de geest van de overeenkomst te schenden.

Andere meningen.

Een aantal leden is van mening, dat wat door het protocol wordt opgeheven, "de facto" eigenlijk reeds aan kracht heeft verloren, aangezien de vorige Indonesische regeringen ze nooit hebben nageleefd. Een van de artikelen en leden, die de facto reeds van generlei kracht zijn, is lid 5 van artikel 18. Dit artikel blijft volgens het protocol in zijn geheel van kracht, hetgeen betekent, dat lid 5 van dit artikel, dat van grote betekenis is, doch in de practijk niet meer van kracht is, weer in het leven wordt geroepen. Lid 5 artikel 18 zegt, dat wanneer de republiek Indonesie beperkingen wil opleggen aan de rechten op transfer van Nederlandse zijde, zij dit eerst moet bespreken met de andere zijde. Vroeger werden er bij het nemen van maatregelen, welke een beperking inhielden op deze rechten op transfer, geen voortijdse besprekingen gevoerd met Nederland. Zoals b.v. bij de T.P.T. en T.P.I. (extra-heffing op de transfer en op de import). Dit is thans niet meer mogelijk, aangezien het protocol spreekt van de opheffing van de de facto niet meer geldende artikelen, uitgezonderd artikel 18 en het hierbij behorende lid 5. Dit betekent, dat artikel 18, dat in feite "dood" is, juridisch weer in het leven wordt geroepen en zodoende van groter kracht wordt dan vroeger.

Dit staat gelijk met een erkenning van de regering, dat zij vroeger niet volgens de overeenkomst heeft gehandeld en thans belooft zulks niet meer te zullen doen. Dit wordt nog versterkt door art. 6 van de brief van de Indonesische delegatie aan de Nederlandse delegatie, waarin staat, dat "... tevens voorzover de overeenkomsten welke gesloten zijn vóór het tot standkomen van het protocol en de uitwisseling van brieven nog geldig zijn, deze aan beide zijden zullen prevaleren boven de bepalingen van deze besprekingen zelf".

De inhoud van het protocol is naast nadelig voor ons, ook tegenstrijdig met de door de regering gedane belofte voordat de delegatie naar Nederland vertrok. Op die tijd had men van Nederlandse zijde door middel van de pers te kennen gegeven niet te zullen instemmen met een onvoorwaardelijke ontbinding van de Unie. In verband daarmede antwoorddde toen de minister van buitenlandse zaken op de vraag of de regering bereid was concessies te doen aan de Nederlandse regering voor de opheffing van de Unie, dat hij niet de minste concessie zou doen en dat, indien Nederland zulks zou eisen, hij direct naar Indonesie zou terugkeren.

Ook is de minister van buitenlandse zaken bij de besprekingen afgeweken van de tactiek, van welke hij had verklaard zich te zullen bedienen.

In tegenstelling tot het kabinet-Wilopo, was het kabinet-Ali-Wongso van mening, dat de drie punten waarover met Nederland zou worden gesproken, namelijk de opheffing van de Unie, de financieel-economische aangelegenheden en de kwestie West-Irian, niet met elkaar zouden moeten worden "interwoven", doch afzonderlijk zouden moeten worden behandeld. Het bleek echter, dat de regering deze tactiek liet varen. De kwestie

West-Irian heeft zij losgelaten; over deze kwestie werd zelfs met geen woord gerept en dit volgens Nederlands' wil en niet omdat het in de lijn lag van Indonesie's tactiek. De opheffing van de Unie en financieel-economische aangelegenheden werden integendeel gezamenlijk behandeld, ook omdat de Nederlanders dit wensten.

De meningen van deze leden over de loop van de Nederlands-Indonesische besprekingen kunnen als volgt worden samengevat:

1. De overmoedige houding van de regering om de onvoorwaardelijke ontbinding van de Unie te eisen en, indien dit niet zou worden ingewilligd, de Unie unilateraal op te heffen, was meer gebaseerd op élan dan op politieke berekening, gedreven door de wens populariteit te verwerven met het oog op de komende algemene verkiezingen.
2. Tengevolge van dit élan en op grond van deze foutieve berekening, heeft de regering de belofte gedaan en de indruk gewekt, dat zij zeker de ontbinding van de Unie zou verwezenlijken.
3. Toen gebleken was, dat haar berekening niet klopte, poogde de regering met alle mogelijke middelen haar gezicht bij het volk te redden door de door haar gedane beloften te schenden. Om deze schendingen te verkappen, maakt zij gebruik van alle mogelijke "juridische spitsvondigheden",

Accoord met bepalingen

Enkele leden van het parlement zijn de mening toegedaan, dat ofschoon de opheffing van de Unie juridisch beschouwd, enige vooruitgang betekent, deze toch geen verandering zal brengen op economisch en financieel gebied, tenzij de regering duidelijke maatregelen neemt om de speciale rechten van het monopolistisch Nederlands kapitaal in Indonesie weg te nemen, of op zijn minst drastisch te beperken.

In verband hiermee geven bovengenoemde leden als hun mening te kennen, dat zij slechts het protocol op de opheffing van de Unie kunnen accepteren met de bepaling, dat de regering aan het volk via het parlement haar durf te kennen geeft in staat te zijn alle regelingen in de afdelingen A, D en art. 18 van de afdeling B van het protocol, op te heffen, of te wijzigen, zodra het protocol door de parlementen van Indonesie en Nederland is geaccepteerd.

De onmiddellijke tenietdoening, de opheffing en of de wijziging van de afdelingen van de RTC-overeenkomsten, die nog van kracht zijn als gevolg van de opheffing van de Unie, kunnen worden uitgevoerd middels het protocol.

Indien echter blijkt, dat Nederland voet bij stuk houdt en zich houdt aan de inhoud en de geest van de in die afdelingen opgenomen reglementen, die een volledige garantie verlenen aan de veiligheid en de ontwikkeling van het monopolistische Nederlandse kapitaal in Indonesie, of wanneer blijkt, dat Nederland blijft weigeren West-Irian tot Indonesisch grondgebied te doen terugkeren, wordt de regering verzocht zonder uitstel die afdelingen van de RTC-overeenkomst unilateraal voor ongeldig te verklaren.

Andere leden zijn van mening, dat het redelijk, objectief en rechtvaardig is, indien Indonesie van het Nederlands kapitaal eist afstand te doen van de monopolistische rechten in Indonesie door aan Indonesie de gelegenheid en mogelijkheden in de ruimste zin van het woord te verlenen om de vitale Nederlandse bedrijven, die voor het Indonesische volk van groot belang zijn, over te nemen, zoals banken, mijnbouwbedrijven, grote ondernemingen en landbouwbedrijven, die over een moderne techniek, verbinding en transport beschikken en voorts de handel op import- en exportgebied en de industriele bedrijven.

De schulden aan Nederland

Andere leden van het parlement zijn van mening, dat bij de afhandeling van alle Indonesische schulden aan Nederland, de regering een krachtig standpunt dient in te nemen door de stoute schoenen aan te trekken om deze schulden in 4 groepen te onderscheiden, die elk afzonderlijke betalingsvoorwaarden dienen te hebben.

Deze schulden dienen als volgt te worden afgehandeld:

1. Schulden, die voor de oorlog door de voormalige Nederlands-Indische regering zijn gemaakt, dienen geheel als verlopen te worden beschouwd, aangezien deze door de vroegere koloniale regering gebruikt werden om het Indonesische volk te onderdrukken.
2. De vereffening van schulden, die tijdens de tweede wereldoorlog in het buitenland werden gemaakt, dient uitgesteld te worden, totdat de kwestie van de Japanse herstelbetalingen is afgehandeld.
3. Alle door ex-luitenant-gouverneur-generaal van Mook gemaakte schulden tijdens de koloniale oorlog van 1945 tot eind 1949, dienen als vervallen te worden verklaard, aangezien deze gebruikt werden voor het voeren van deze koloniale oorlog.
4. Alle binnenlandse- en buitenlandse schulden, sedert eind 1949 (dus bij het begin van 1950), alsmede binnenlandse schulden van de RI-regering in Jogja, dienen te worden vereffend, overeenkomstig de bestaande voorwaarden.

West-Irian

Over de kwestie West-Irian, zijn enkele leden van het parlement de volgende mening toegedaan:

"Er moet naar gestreefd worden zo spoedig mogelijk West-Irian in Indonesische grondgebied op te nemen".

Wat wordt er met "zo spoedig mogelijk" bedoeld? Wordt hiermee bedoeld een zo spoedig mogelijk te nemen maatregel door de regering, of "een zo spoedig mogelijke terugkeer van West-Irian tot Indonesisch grondgebied"?

Indien met het woord "zo spoedig mogelijk" het tweede wordt bedoeld, kan de regering dan een richtlijn geven, wanneer West-Irian onder het gezag van de RI komt te vallen?

In de besprekingen te den Haag zag de Indonesische regering af van de "interwovenheid" tussen de afhandeling van het geschil over de kwestie West-Irian en de opheffing van de Indonesisch-Nederlandse Unie- Om welke redenen heeft de regering hiervan afgezien?

Voor wat betreft de kwestie West-Irian eindigden de besprekingen in den Haag met een protest van Indonesische zijde tegen de houding van Nederland, dat geen onderhandelingen met Indonesie wenst te voeren ter beslechting van dit geschil.

Waarom werd dit protest dan niet aangetoond met het stopzetten van de besprekingen met Nederland, aangezien Nederland van geen onderhandelingen over de kwestie West-Irian met Indonesie wil weten? En waarom treft de Indonesische regering dan geen unilaterale maatregelen voor de opheffing van de Unie en de tenietdoening van alle RTC-overeenkomsten, die voor Indonesie nadelig zijn?

In de préambule van het protocol wordt gezegd, dat het in het belang van een goede verhouding tussen de beide landen, nodig wordt geacht een nieuwe basis te leggen.

Is de regering in staat te verklaren, hoe deze goede verhouding verwezenlijkt kan worden, zolang Nederland West-Irian blijft bezetten?

Waarop wordt de "nieuwe basis" voor de verwezenlijking van een goede verhouding tussen Indonesie en Nederland als twee souvereine en onafhankelijke landen gebaseerd?

Zal deze onderlinge verhouding verwezenlijkt worden op basis van de "Indonesische erkenning van de Nederlandse souvereiniteit over West-Irian", of op basis van het Indonesische standpunt, dat Nederland de souvereiniteit over West-Irian dient te erkennen?

Volgens de Nederlandse grondwet bevindt West-Irian zich thans onder Nederlandse souvereiniteit, en gelden dus de Nederlandse nationale wetten ook voor dit gebied.

Hoe zal het zijn, indien voor de afhandeling van de kwestie West-Irian, Nederland zich aan de preambule van het protocol houdt en het standpunt zou innemen, dat als uitgangspunt of als nieuwe basis voor het hernieuwen van de onderhandelingen over de kwestie West-Irian, deze onderhandelingen gevoerd dienen te worden tussen de "RI minus West-Irian" en het "Koninkrijk der Nederlanden plus West-Irian", opdat de goede verhoudingen tussen de beide landen niet verstoord zullen worden?

Indien de door Indonesie bij de V.N. ingediende eis betreffende West-Irian niet het beoogde doel zal bereiken, welke stappen zal de Indonesische regering nemen ten opzichte van West-Irian?

Andere leden van het parlement stellen de vraag, welke overwegingen de regering er toe hebben gebracht te veronderstellen, dat het thans de geschikte tijd is om het geschil over West-Irian voor het internationale forum te brengen. (Deze vragen werden gesteld voordat de V.N. een aanvang nam met de behandeling van de Indonesische resolutie over de kwestie West-Irian . red.)

Nog andere leden van het parlement kwamen met het voorstel, dat de regering een anti-imperialistisch nationaal vredesfront dient op te richten om te pogen West-Irian van Nederland af te nemen en de positie van de RI te herstellen als een onafhankelijke en souvereine staat, overeenkomstig de proclamatie van 1945.

Op basis van dit voorstel worden de regering en het parlement verzocht, met ingang van heden, West-Irian tot een autonoom gebied onder het gezag van de RI te verklaren en een begroting op te maken voor dit gebied.

Financieel-economisch weekoverzicht

DJAKARTA, 8 Januari (PIA)

De wens, de koloniale economische structuur zo spoedig mogelijk om te zetten in een nationale, kwam in de afgelopen week opnieuw tot uiting tijdens de besprekingen van het protocol op de opheffing van de Nederlands-Indonesische Unie in de voorlopige volksvertegenwoordiging. Enkele parlementsleden verklaarden nog onvoldoende gerust te zijn op de bepalingen inzake het in Indonesie aanwezige kapitaal. Anderen zeiden het redelijk, objectief en rechtvaardig te achten, indien Indonesie van het Nederlandse kapitaal zou eisen, dat dit afstand zou doen van zijn monopolistische rechten. Indonesie zou gelegenheden en mogelijkheden in de ruimste zin van het woord dienen te krijgen om de voor het volk van vitaal belang zijnde bedrijven en ondernemingen over te nemen.

Ook de minister van financien, mr Ong Eng Die, sprak bij een bezoek aan Makasser over de vorming en ontwikkeling van de nationale economie. Hij waarschuwde daarbij echter tevens voor sentimenten, die ertoe konden leiden, dat over het hoofd werd gezien, dat Indonesie nog geen kapitaal bezit, onvoldoende deskundigen heeft en derhalve voorshands gebruik moet zien te maken van het buitenlandse kapitaal en de buitenlandse deskundigen.

De waarschuwing van de minister werd als het ware geillustreerd door de publicaties, waarin enerzijds melding werd gemaakt van de oprichting van nieuwe bedrijven of plannen daartoe, doch anderzijds nog steeds moest worden gesproken over moeilijkheden bij de productie, tengevolge van de schaarste, of het gebrek aan grond- en hulpstoffen.

De enkele maanden geleden opgerichte singletfabriek in Semarang, met een capaciteit van 500 tot 600 dozijn per maand, kon haar productie tot dusver niet verder opvoeren dan 100 dozijn per maand. Minister Ong Eng Die gaf in Makassar wel de verzekering, dat bij de verstrekking van deviezen ten behoeve van de import, de grootste prioriteit gegeven zou blijven aan goederen voor de industrie, ondanks het feit, dat de restricties zouden blijven bestaan.

Het geschil over de Jajasan Kopra kwam in een nieuw stadium. De minister van economische zaken, ir Roosseno, bracht bij besluit enkele wijzigingen aan in de statuten van de stichting. Bij dit besluit werden voorts nieuwe leden benoemd voor de bestuursraad en een commissie gevormd voor het copragebied van Manado. De oplossing scheen de vertegenwoordigers van de copraproducenten in de Minahassa echter geenszins te bevredigen, hetgeen bleek uit de verklaring, die hun voorzitter, de heer Ratulangi, aan de pers aflegde.

Tenslotte moesten berichten worden gepubliceerd, waaruit bleek, dat de speculanten nog steeds hun rol spelen in het economische leven.

Uit Singapore werd gemeld, dat grote hoeveelheden rubber uit Indonesie aankwamen, ondanks de exportrestricties van de regering in Djakarta. Dat de toenemende smokkel van rubber uit Indonesie voor een niet gering deel in de hand werd gewerkt door de stijging van de rubberprijzen. Uit dezelfde stad werd verder gemeld, dat een poging kon worden verijdeld tot het binnensmokkelen van Indonesische bankbiljetten ter waarde van rp 85.000.-.

In Semarang ging de vereniging van Indonesische suikerhandelaren, de P.P.G.I., over het herscreening van haar 27 leden in Midden-Java, aangezien was gebleken, dat een groot deel zich aan betreurenswaardige practijken had schuldig gemaakt.

In Pangkalpinang kon een smokkelaffaire van zes ton peper worden verijdeld.

Binnenlands weekoverzicht

DJAKARTA, 8 Januari (PIA)

Het besluit van de premiers van de vijf Colombolanden om een conferentie van Aziatische en Afrikaanse landen te beleggen in Bandung in April van dit jaar is van Washington tot Peking en van Bonn tot Canberra druk besproken in de afgelopen week. De Aziatisch-Afrikaanse conferentie, waarvoor dertig landen, welker bewoners tezamen meer dan de helft der wereldbevolking uitmaken, zijn uitgenodigd, zou wel eens een der belangrijkste conferenties der geschiedenis kunnen worden, schreven enige Amerikaanse couranten.

Andere dagbladen betwijfelden tezelfdertijd, of in Bandung wel enig besluit van werkelijke betekenis zal kunnen worden genomen, daarbij verwijzend naar de heteregoniteit van het gezelschap, dat in de hoofdstad van West-Java bijeen zal komen.

De minister-president van Indonesie, mr Ali Sastroamidjojo, heeft op een persconferentie verklaard, dat de lijst van de uit te nodigen landen definitief is en dat van enige wijziging, of aanvulling slechts sprake zal kunnen zijn na overleg van de vijf Colombolanden.
Intussen schijnen de Arabische landen geporteerd te zijn voor een uitnodiging aan de Noord-Afrikaanse vrijheidsbewegingen, om de conferentie tenminste als waarnemers bij te wonen. De Philippijnse president Magsaysay heeft laten uitkomen, dat de Philippijnen de uitnodiging zullen afwijzen. Australie verklaarde zich aanvankelijk teleurgesteld niet te zijn uitgenodigd, waarop de Indiase premier Nehru volgens persberichten verklaard zou hebben, dat Australie welkom zou zijn in Bandung.

Het lijkt wel zeker, dat veruit de meeste van de dertig landen, die uitgenodigd zullen worden tot deelname aan de conferentie in Bandung, aan deze uitnodiging gevolg zullen geven.

Op het vernuft der organisatoren dezer reusachtige conferentie wordt wel een zware wissel getrokken. Bandung beschikt over vele ruime hotels, doch het zal slechts met vijven en zessen zijn, dat alle gedelegeerden en belangstellenden in de bergstad van West-Java kunnen worden ondergebracht. Volgens deskundigen zullen b.v. tenminste honderd buitenlandse correspondenten in de tweede helft van April naar Indonesie komen om de conferentie te verslaan. Men neemt aan, dat zij zolang als de besprekingen duren tenminste 50.000 woorden per dag per telegram naar hun bladen en agentschappen zullen willen seinen.

Te Djakarta is intussen het gezamenlijk secretariaat ter voorbereiding der conferentie opgericht. De eerste bijeenkomst, welke Vrijdag werd gehouden, werd voorgezeten door de minister van buitenlandse zaken, mr Sunarjo. Volgens welingelichte kringen zal de secretaris-generaal van dit ministerie, Roeslan Abdulgani, secretaris-generaal van het secretariaat worden. India, Pakistan, Birma en Ceylon worden in dit lichaam vertegenwoordigd door de hoofden hunner missies in Djakarta.

Bij het begin van het nieuwe jaar hebben enige belangrijke overheidsdiensten een overzicht gegeven van de stand van zaken. De inkomsten van de P.T.T. stegen in 1954 met rp. 17.000.000 tot een bedrag van rp. 308.000.000.-. Tegenover deze stijging met 16% stond een stijging der exploitatiekosten van ruim 7% tot een bedrag van rp. 253.000.000.-.

De dienst der staatsspoorwegen lijdt, behalve in Zuid-Sumatra, nog steeds verlies. Practisch alle vooroorlogse particuliere spoorwegmaatschappijen op Java (en dat waren er 11) zijn thans in handen van de regering. Met de rehabilitatie van het materieel wordt voortgegaan, voorzover de financien zulks toelaten.

Het kabinet besloot in zijn wekelijkse zitting de staat van oorlog af te kondigen op verschillende eilanden rondom Ambon. Dit besluit werd genomen om de pogingen tot het herstel van de veiligheid in dit gebied te intensiveren, aldus verklaarde vice-premier Zainul Arifin. Het besluit houdt verband met toenemende ordeverstoringen in enkele gebieden, welke de laatste dagen voorvielen, o.a. op Ambon.

De behandeling van de zaak-Jungschläger, welke 13 Januari zou beginnen, is uitgesteld in verband met een veiligheidsconferentie, welke omstreeks die datum in Djakarta zal worden gehouden. Intussen zijn uitvoerige berichten verschenen over beschuldigingen, die door getuigen tegen de heer Jungschläger zijn gemaakt. Vliegtuigen van de Amerikaanse en Britse ambassades in Djakarta, benevens een vliegtuig van de Indonesische luchtmacht, dat was uitgeleend aan de Nederlandse Militaire Missie, zouden tezamen met eigen vliegtuigen van de oliemaatschappijen B.P.M. en Stanvac wapens hebben uitgeworpen voor de benden in West-Java. Jungschläger zou de leiding hebben gehad van een illegale organisatie, die de omverwerping van de Indonesische regering beoogde. De Amerikaanse ambassadeur heeft inmiddels deze beschuldigingen, voor wat het Amerikaanse aandeel in de subversieve activiteiten betreft, categorisch ontkent.

Niet onvermeld mag tenslotte blijven, dat honderden ambtenaren in Cheribon op Nieuwjaarsdag bijeenkwamen voor het testen van hun polshorloges. De klokjes - uitsluitend horloges met 17 stenen werden gestest - werden achtereenvolgens beproefd op waterdichtheid en op anti-magnetisme.

De veiligheid in 1954

DJAKARTA, 8 Januari (PIA) -

De woordvoerder van het leger, luitenant-kolonel Imam Sukarto, heeft aan de pers mededelingen gedaan over de in 1954 door het leger bereikte resultaten bij de pogingen om de veiligheid in Indonesie te herstellen. De door de politie geboekte resultaten en die in niet-SOB- gebieden, in welke gebieden de verantwoordelijkheid voor de veiligheid niet bij het leger berusten, vallen hier niet onder.

"Een ontwikkeling, die van groot belang was voor de handhaving van de veiligheid in 1954, is de wijziging in de houding van het volk in verschillende gebieden. Waar het vroeger passief was, is het thans actief bij het verstrekken van informaties aan het leger over schuilplaatsen en posities van benden, zodat de aanvallen, die het leger op de benden ondernam, in de meeste gevallen bevredigende resultaten opleverden.

Een bijzonder kenmerk van de benden in 1954 was wel, dat zij er hard naar streefden de voorbereidingen voor de algemene verkiezingen te belemmeren, of in de war te sturen. Hun tactiek om het volk te terroriseren en directe gevechten met legereenheden te vermijden, zijn de benden blijven volgen, aldus Sukarto.

De resultaten

Blijkens gegevens van het legerhoofdkwartier waren de in 1954 bereikte resultaten gunstiger dan die in 1953. Voor 1954 waren deze als volgt:
a) gedood: 3711 bendeleden;
b) gewond: 811
c) gevangen genomen: 1826.

Op de benden buitgemaakte wapens 1459 stuks, bestaande uit automatische en lichte wapens. In totaal zijn er in 1954 451 stuks wapens meer buitgemaakt dan in 1953.

Sociale maatregelen

De militaire acties voor het herstel van de veiligheid gingen gepaard met sociale maatregelen, o.m. door re-educatie, onderwijs, bestrijding van analphabetisme en transmigratie. In 1954 zijn 600 gezinnen van ex-SOB-gevangenen, in totaal 1608 zielen, getransmigreerd.
De specificatie hiervan is als volgt:
uit West-Java : 300 gezinnen naar Pangkalan Susu.
uit Oost-Java : 100 " " West-Kalimantan
uit Midden-Java : 200 " " Pangkalan Susu.

Nog getransmigreerd zullen worden:
Uit West-Java: 50 gezinnen naar West-Kalimantan, 150 gezinnen naar Oost-Kalimantan en 400 gezinnen naar Merbau (Noord-Sumatra).
Uit Midden-Java: 100 gezinnen naar West-Kalimantan, 100 gezinnen naar Oost-Kalimantan en 100 gezinnen naar Merbau.

In de transmigratiegebieden krijgt elk gezin een woning van 5 x 6 m, tuin en sawah van 2 ha en gedurende zes maanden steun van de regering.
Tot eind 1954 waren in heel Indonesie 7219 SOB-gevangenen geregistreerd.